

FM: Straujais rūpniecības pieaugums 2016. gada ceturtajā ceturksnī nodrošina ekonomikas izaugsmes paātrināšanos līdz 2,1%

Publicēts: 31.01.2018.

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) publicēto iekšzemes kopprodukta (IKP) ātro novērtējumu Latvijas ekonomiskā izaugsme 2016. gada ceturtajā ceturksnī kļuva spēcīgāka, salīdzinājumā ar 2015. gada pēdējo ceturksni pieaugot par 2,1% (sezonāli un kalendāri neizlīdzināti dati). Savukārt ceturkšņa griezumā pēc sezonāli un kalendāri izlīdzinātajiem datiem IKP pieaugums 2016. gada ceturtajā ceturksnī bija spēcīgākais pērnā gada laikā, veidojot 0,8%.

Latvijas tautsaimniecības ekonomisko izaugsmi pērnā gada nogalē būtiski veicināja izlaides pieaugums rūpniecībā par 10%. To noteica gan ražošanas apjomu kāpums tādās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs kā kokapstrāde, būvmateriālu ražošana, mašīnbūve, arī pārtikas produktu ražošana u.c., gan pieaugums elektroenerģijas un gāzes apgādes sektorā. Apstrādes rūpniecības izaugsmes tempu spēcīnāšanos 2016. gada laikā lielā mērā nodrošināja eksports, jo Latvijā ražoto preču eksporta vērtība uzrādīja pozitīvu izaugsmes dinamiku. Tajā pašā laikā kopējie preču eksporta rezultāti pērnā gada nogalē bija vāji, ko turpināja noteikt kritums reeksportā, kam ir salīdzinoši liela daļa Latvijas preču eksporta struktūrā.

Savukārt pakalpojumu nozarēs 2016. gada ceturtajā ceturksnī salīdzinājumā ar gadu iepriekš reģistrēts neliels pieaugums 1% apmērā. Balstoties uz pieejamajiem datiem par pakalpojumu nozarēm, mērenu izaugsmi ceturtajā ceturksnī uzrādīja mazumtirdzniecības apgrozījums, pieaugot par 2,6%, turklāt kopējo tirdzniecības izaugsmi vēl varētu kāpināt apgrozījuma pieaugums vairumtirdzniecībā. Neskatoties uz ārējās vides sarežģījumiem, transporta nozarē salīdzinoši labus pieaugumus ceturtajā ceturksnī uzrādīja ostas un dzelzceļš, taču kopējo transporta nozares izaugsmi varētu noteikt autopārvadājumu apjomi.

Toties lielu negatīvo ietekmi uz IKP izaugsmi nozaru griezumā radīja būvniecības sektora kritums, kas 2016. gada ceturtajā ceturksnī veidoja 13% salīdzinājumā ar 2015. gada atbilstošo periodu. Lai arī būvniecības nozares samazinājuma temps bija kļuvis lēnāks, tas joprojām bija straujš un būtiski ierobežoja kopējo ekonomiskās izaugsmes līmeni. Līdz ar to ir sagaidāms, ka 2016. gada pēdējā ceturkšņa investīciju apjomi būs vāji, uzrādot kritumu. Piemēram, kapitālie izdevumi valsts budžetā pērnā gada ceturtajā ceturksnī bija par 22,1% zemāki nekā pirms gada, norādot uz to, ka joprojām pilnībā nebija atjaunojusies Eiropas Savienības (ES) fondu līdzekļu apguve, mainoties plānošanas periodiem.

Jāatzīmē, ka 2016. gada nogalē bija vērojama salīdzinoši laba ārējā ekonomiskā vide, par ko liecina ekonomiskā sentimenta indeksa (ESI) pieaugums ES, tuvojoties vēsturiski augstākajam līmenim. Arī janvārī ESI saglabājās augsts, kas ir labs priekšnoteikums ārējā pieprasījuma pieaugumam, labvēlīgi ietekmējot uz eksportu orientētās Latvijas tautsaimniecības nozares un kopējo valsts ekonomisko izaugsmi.

Jānorāda, ka, saglabājoties šādai ceturta ceturkšņa izaugsmei, Latvijas IKP pieaugums 2016. gadā kopumā pēc neizlīdzinātajiem datiem veidos 1,6%. Izvērstu ziņojumu par Latvijas IKP pārmaiņām un apjomiem CSP publicēs šā gada 28. februārī, kad varēs detalizētāk vērtēt visu nozaru veikumu. Savukārt šī gada ekonomiskās izaugsmes potenciāls ir labs un var diezgan droši apgalvot, ka 2017. gadā IKP augs straujāk nekā pērn. Detalizētas vidējā termiņa makroekonomiskās izaugsmes prognozes Finanšu ministrija izstrādās nākamā mēneša laikā.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-straujais-rupniecibas-pieaugums-2016-gada-ceturtaja-ceturksni-nodrosina-ekonomikas-izaugsmes-paatrinasanos-lidz-21>